

Tilaus-toimitussanommat ja PEPPOL

TIEKE-webinaari 19.5.2021 RTE-hankkeen ajankohtaiset
kuulumiset

Tapani Turunen, Valtiokonttori

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Digitalouden keskeiset komponentit yritykselle

Digitaalinen identiteetti

Tavoitetilä: kaikki yritykset syntyvät, elävät ja kuolevat digitaalisina.

Digitaalisen identiteetin (DI) avulla yritys voidaan tunnistaa luotettavasti ja se voi jakaa itseään koskevia vahvistettuja tietoja.

Digitaalisen lompakon avulla kauppakumppanin tiedot voidaan varmistaa ja se voi jakaa kolmannen osapuolen vahvistamaa tietoa.

Digitaaliset dokumentit

Tavoitetilä: tilausten, laskujen ja kuittien tuottaminen rakenteisina hankintasanomina, verkkolaskuina ja eKuitteina.

Rakenteisten dokumenttien automaattinen siirtyminen toimijoiden välillä ja dokumenttien niveltyminen kirjanpitojärjestelmiin.

Dokumenttien ja niiden pohjalta generoituvien raporttien siirtyminen standardoidussa muodossa faktalompakkoon.

Digitaalinen raportointi

Tavoitetilä: standardimuotoisten raporttien siirtyminen faktalompakosta yrityksen haluamien yhteistyötahojen käyttöön.

Tilinpäätösten raportointi Kaupparekisteriin, tulos- ja alv-tietojen raportointi Verohallinnolle, taloustiedot rahoituslaitoksille jne.

Palvelujen kehittämismahdollisuudet eri ekosysteemeissä rajattomat.

Johdanto tilaus-toimitussanomisiin

Tilaussanomien ym. hankintatoimeen liittyvien sanomien välityksestä on keskusteltu aika ajoin eri toimijoiden kesken

Tällä hetkellä käytössä on pääosin toimiala- ja yrityskohtaisia verkostoja

Verkkolaskutuksen tapaista yhteiskäyttöistä verkostoa ja toimintamallia ei ole

Valtion tavoitteena on Real-time Economy (=RTE) -hankkeessa ottaa käyttöön yleiskäyttöinen infrastruktuuri ja standardoidut sanomat

PEPPOL ja sen tietomalli valittu suunnittelun lähtökohdiksi

Olemassaoleva infrastruktuuri

- Perustuu nelikulmamalliin
- Helposti skaalautuva
- Osin jo käytössä verkkolaskutuksessa

Valmis hallintomalli

- Toimijat ja roolit määriteltä
- Sopimusrakenteet olemassa

Standardiin perustuva tietomalli

- Yhteensopiva EN-laskun tietomallin kanssa
- Aktiivisesti kehitettävä

Mitä PEPPOL-tilaus-toimitussanomat tarkoittavat

PROSESSIMALLI

- Prosessimalli perustuu CEN WS BII työryhmän työhön
- Tilaamisessa tuettuja perusprosessimalleja ovat
 - Tilaus (Order only, "kotiinkutsu")
 - Tilaus-tilausvahvistus (Ordering)
 - Pysyvä tilaus (Order agreement; käyttää OrderResponse sanomaa)
 - Punch-out tilaus (käyttää Catalogue sanomaa)
 - Tuoteluettelo (Catalogue)
 - Toimitus (Despatch advice)

Käyttöönoton kannalta prosessimallin suunnittelu on tärkeintä

TIETOMALLI (sanomat)

- Prosessi perustuu PEPPOL:n BIS version 3.0 mukaiseen spesifikaatioon
 - PEPPOL sanomat itsessään ovat ISO-standardin ISO/IEC 19845:2015 (=UBL) mukaisia määrittämiä
 - Sanomia päivitetty Eurooppa-normi-laskunmäärittäksen kanssa yhteen toimiviksi
- PEPPOL terminologiassa puhutaan Post-award-sanomista sopimuksen/tarjouksen ja laskun välillä
- Sanomat:
 - Order message
 - Order Response message
 - Catalogue message
 - Despatch Advice message

RTE-hanke ja valtion eteneminen tilaus-toimitussanomissa

Valmiuksien luonti omassa toiminnassa

PEPPOL Authority-selvitys

PEPPOL & ToIP integraatio proof of concept

Tilannekartoitukset ja taustaselvitykset

Informointi ja yhteistyö

Valmiuksien luonti omassa toiminnassa

- Hankintajärjestelmä Handin kehitystyö
 - Tilaussanoman päivitys PEPPOL BIS 3.0 Order -sanoman mukaiseksi
 - Tilausvahvistussanoman ja sen edellyttämän työnkulun implementointi
 - Tuoteluetteloiden vastaanotossa tuki myös PEPPOL BIS 3.0 mukaiselle Catalog-sanomalle
- Toimitussanomaa ei ainakaan tässä vaiheessa implementoida
- Tavoiteaikataulu 2021-2022 aikana

PEPPOL Authority -selvitys

Membership of OpenPeppol is open to the following types of organisations:

- Selvitys on meneillään ja tarkoitus on tuottaa informaatio päätöksenteon tueksi
 - Velvoitteet
 - Tehtävät
 - Toimija
- Lähtökohtana on ollut tehtäviltään aktiivisen ja vaikuttavan toimijan perustaminen
- Contracting authorities (public sector buyers)
- Suppliers and other end-users of Peppol based services
- **Government entities acting as Peppol Authorities within the Peppol network (according to provisions of the Peppol Transport Infrastructure Agreements)**
- Service Metadata Publisher (SMP) Providers
- Access Point Providers
- Pre-award Service Providers
- Other organisations with a shared interest in the activities of OpenPeppol

Mikäli asiat etenevät suunnitelmien mukaan niin Suomeen perustetaan
PEPPOL Authority 2022

Aktiivinen ja vaikuttava toimija

Selvitettäviä asioita

- Mitä tehtäviä Authoritylle tulisi kohdistaa?
- Käyttöönottoja tukeva validointipalvelu?
- SMP-palvelun järjestäminen?
- Neuvonta ja tuki?
- Työryhmiin osallistuminen?
- Sopimukselliset velvoitteet
- Authorityn sijoitus?

PEPPOL SMP ja ToIP integraatio PoC

- Proof of Concept -työ on parhaillaan menossa
- Tulokset saatavilla kesäkuussa
- Tullaan informoimaan ja tiedottamaan kiinnostuneille myöhemmin

Teimme kyselyn valtion omille toimittajille tilaus-toimitussanomista

Vastaajat pitivät tärkeimpinä sähköistämisen kohteina:

Tilaussanomien 71%

Tilauksen vahvistukset 18 %

Pienten yritysten kannalta tärkeimpinä edellytyksinä pidettiin:

Helppokäyttöisen sovelluspalvelun saatavuutta

Kustannuksia

Vastaavasti isommilla yrityksillä edellytyksinä korostuivat:

Sanomanvälityksen standardointi

Pienten yritysten helppokäyttöisen sovelluspalvelun saatavuus

Kustannukset

214 vastaajaa

Palveluntarjoajakysely

- Pienimuotoinen Webropol-kysely verkkolaskuoperaattoreille koskien:
 - Tilaus-toimitussanomien välitystä
 - PEPPOL-verkoston käyttö välityksessä
- Kysely 20 operaattorille
 - 12 vastausta

Kyselyn yhteenveto

Tilaus-toimitussanomien välitys

Yhdeksän vastaajaa tarjoaa jo tänä päivänä tilaus-toimitussanomien välitystä tai on ainakin kiinnostunut tarjoamaan näiden sanomien välitystä

Jos valtio perustaa PEPPOL Authorityn ja ohjeistaa tilaus-toimitus sanomien välityksen

Kuusi vastaajaa ryhtyy varmasti välittämään kyseisiä sanomia PEPPOL verkon kautta ja kolme ainakin harkitsee palvelun perustamista

PK-yritysten mukaan saannin kannalta kaksi tärkeintä asiaa ovat

Samalla menettelyllä tavoittaa useita liikekumppaneita

Pienille yrityksille suunnattu helppokäyttöinen palvelu

Tilaus-toimitus sanomien standardointi

Käytettävät sanomat pitää standardoida

Suurimmat esteet

Suuret kustannukset, jotka mahdollisesti tulevat verkkolasku-operaattoreille ja niille pk -yrityksille, joilla on sanomaliikenne on suhteellisen vähäistä

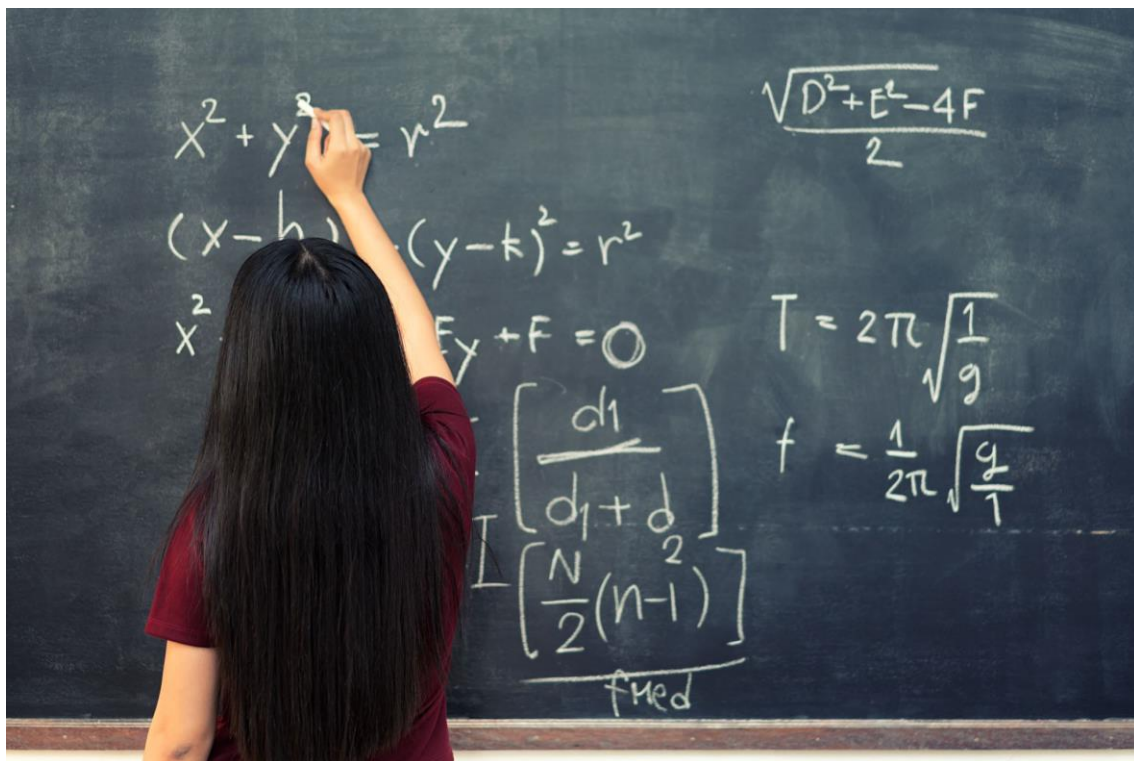
Eriävät käytännöt liiketoiminnassa eri toimialoilla ja niiden asettamat vaatimukset tietosisällölle

Ohjelmistojen puutteelliset kyvykkyydet sähköisyyteen

Yhteydet ovat jo olemassa, tälle ei nähdä tarvetta

PEPPOL verkossa tapahtuvalle tilaus-toimitus sanomien välitykselle on saatavissa toimiva ja kilpailtu markkina

PEPPOL BIS tilaus-tilausvahvistussanomien perusasioita

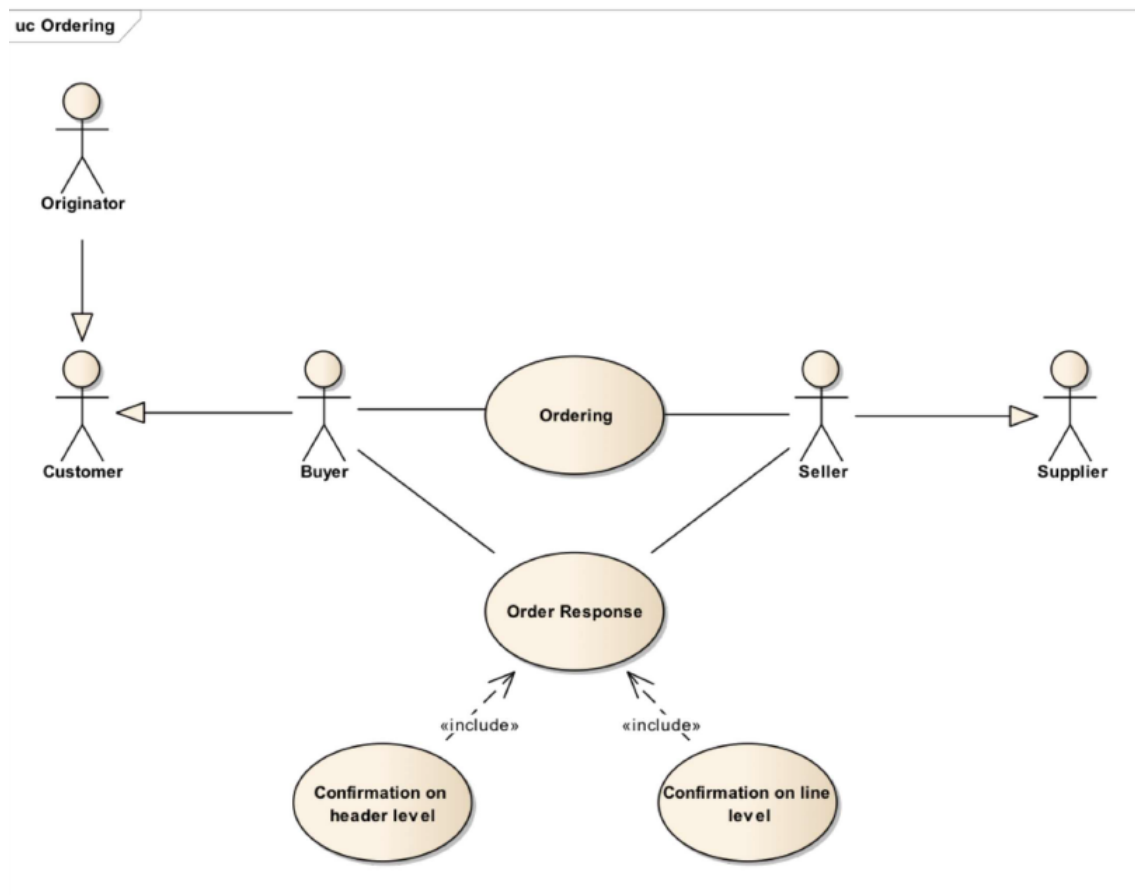
Osapuolet

Viitetiedot

Prosessi

Sääntöjä

Osapuolet

Osapuolet:

- Asiakas: juridinen toimija, joka vastaa tilauksesta
- Toimittaja: juridinen toimija, joka vastaa tavaroiden tai palveluiden toimittamisesta

Roolit:

- Ostaja: Juridinen toimija, joka ostaa tuotteet/palvelut Asiakkaan puolesta
- Myyjä: Juridinen toimija, joka myy tuotteet/palvelut Asiakkaalle toimittajan puolesta
- Tilaaja: Henkilö tai yksikkö, joka käynnistää tilauksen
- Laskutettava: Henkilö tai yksikkö, joka saa laskun Asiakkaan puolesta
- Vastaanottaja: Paikka, johon Myyjä tai lähetysosapuoli Myyjän puolesta toimittaa tuotteet
- Toimituspiste: Yksikkö johon vastaanottaja toimittaa tuotteet (lopullinen toimituspaikka)

Toimija voi esiintyä yhdessä tai useammassa roolissa; esimerkiksi Ostaja on myös Laskutettava

Viitetiedot tilaus-tilausvahvistussanomilla

TILAUSsanoma

- **Sanomalla on aina pakollisena tietona tilauksen yksilöivä tunniste (Ostajan tilausnumero)**
 - Ostajan tiliöintiviite
 - Tarjouksen viite
 - Edellisen tilauksen tunniste/korvaavalla tilauksella
 - Ostotilausehdotuksen viite
 - Sopimusviite

TILAUSVAHVISTUSSanoma

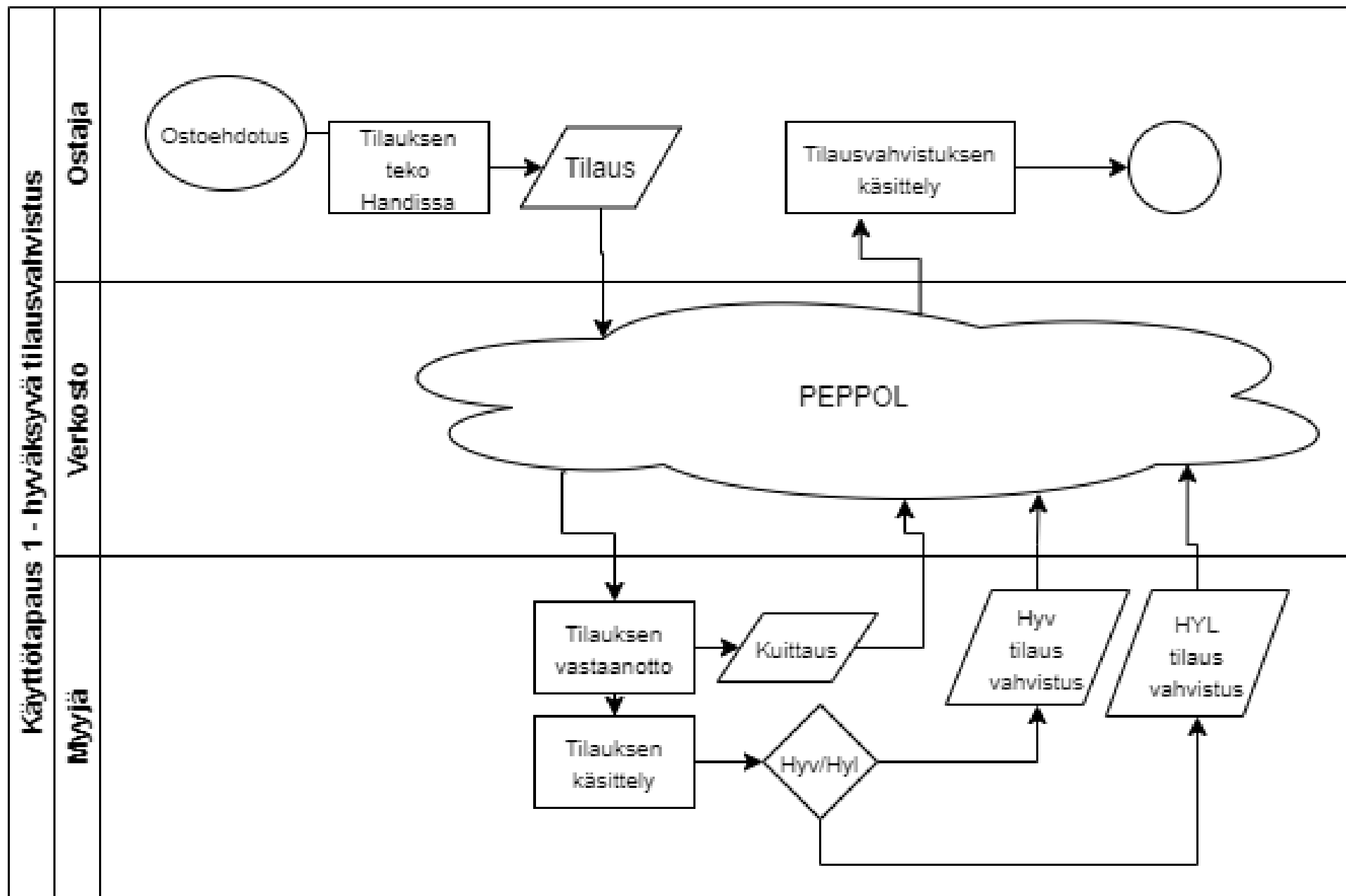
- **Ostajan tilauksen tunniste (Ostajan tilausnumero on pakollinen)**
- Myyjän tilausviite
- Ostajan viite (Ostajan määrittelemä sisäinen viite esimerkiksi sanoman reitittämiseksi oikealle käsittelijälle)

Tilaus-tilausvahvistusprosessi

- Ostaja lähettää Myyjälle tilauksen (tuotteita tai palveluita tai molempia)
- Tilaus voi sisältää viittauksen puitesopimukseen, jolloin sen mukaisia ehtoja sovelletaan, muutoin sovelletaan Ostajan ilmoittamia ehtoja
- Tilauksen kohderivit voivat olla kooditettuja tai vapaa teksti -kuvauksia
- Myyjä voi kuitata sanomalla vastaanottaneensa tilauksen (*tekninen kuittaus*)
- Myyjä voi hyväksyä tilauksen ja sitotutuu sen mukaisiin ehtoihin lähettämällä tilausvahvistuksen
- Myyjä voi vastaavasti hylätä tilauksen käyttämällä tilausvahvistussanomaa ja asettamalla tilaksi hylkäyksen

Tilaus-tilausvahvistusprosessi

- Hylkäävän tilausvahvistuksen tulee sisältää syy hylkäämiselle
- Sopimusperustaisesti voidaan hyväksyä, että tilausvahvistus sisältää muutoksia; sopimuksessa tulee määritellä milloin tilaus on sitova ja toimitus voi tapahtua
- Kun tilaus hyväksytään, se on sopimuksellisesti sitova. Kun tilaus hylätään, ei sopimusta synny, eikä voimaan jää osittaisia sitoumuksia
- Hylkäävän tilausvahvistuksen jälkeen Ostaja voi aloittaa uuden tilausprosessin
- Tilauksella otetaan kantaa osatoimituksen hyväksyntään
- Tilaus on voimassa määriteltyn ajankohtaan saakka

Tilausvahvistussanomaan liittyviä vaatimuksia

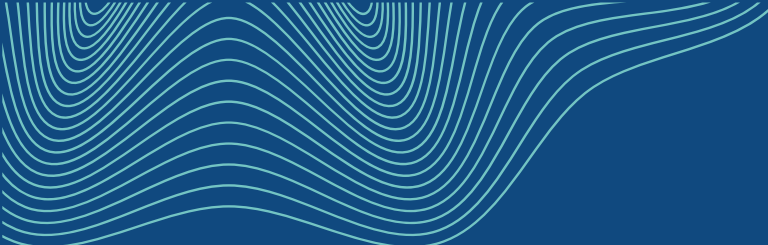
- Tilausvahvistuksessa on oltava viite tilaukseen
- Myyjä voi hylätä tilauksen kokonaisuudessaan
- Mikäli tilaus kokonaisuutena tai tilausrivi hylätään, tulee hylkäykselle antaa peruste
- Myyjä voi hyväksyä/hylätä tilauksen rivitasolla
- Mikäli Myyjä hyväksyy/hylkää tilauksen rivitasolla, niin tilauksen kaikki rivitiedot on oltava tilausvahvistussanomalla
- Tilausvahvistus tulee lähettää tilauksessa määriteltyn voimassaoloaikaan mennessä

Tilausvahvistussanomaaan liittyviä vaatimuksia

- Seuraavia tietoja Myyjä voi esittää muutettavaksi mikäli Ostaja ja Myyjä ovat sopineet menettelystä:
 - Määrä
 - Toimitusajankohta
 - Korvaava tuote
 - Hinta
- Mikäli Myyjä muuttaa tilauksen tietoja, on tilausvahvistuksella on oltava kaikki tilausrivit
- Mikäli tilaus hylätään tai muutetaan, niin tilausvahvistuksella tulisi olla Myyjän yhteys henkilön kontaktitiedot
- Yhteen tilaukseen voi liittyä useita tilausvahvistuksia
- Tilausvahvistus voi kohdistua ainoastaan yhteen tilaukseen

Yhteenveto

- Tilaus-toimitussanomille tarvitaan avoin nelikulmamalliin perustuva verkosto
- Käytettävät sanomat on oltava kansainvälisiin standardeihin perustuvia
- On varmistettava PK-sektorin yritysten tasavertainen osallistuminen
- Ratkaisujen on tuettava suomalaisten yritysten kilpailukykyä ja edellytyksiä kansainväliseen toimintaan

Kiitos!

Tapani Turunen

tapani.turunen@valtiokonttori.fi